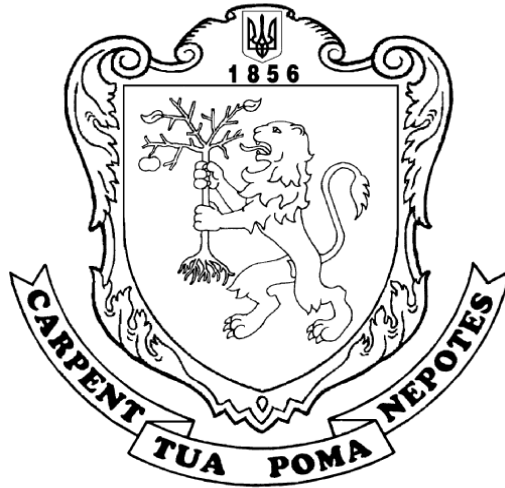

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет землевпорядкування та туризму
Відділ аспірантури та докторантури

ЗВІТ

про результати опитування здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»
щодо оцінки якості та організації навчання в аспірантурі
Львівського національного університету природокористування

Дубляни 2023

ЗМІСТ

Вступ	3
Результати опитування	4
Висновки	11
Анкета	13

ВСТУП

Для удосконалення процесу навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у Львівському національному університеті природокористування періодично здійснюється опитування аспірантів стосовно оцінки ними рівня та організації навчання в аспірантурі. Основною метою опитування є з'ясування поглядів здобувачів ступеня доктора філософії щодо реального стану та проблем навчального процесу. Результати анкетування використовуються для удосконалення освітньо-наукових програм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та організації навчання в аспірантурі.

Опитування є анонімним. Воно здійснюється за розробленою анкетною, яку було конвертовано в Google-форму та надіслано кожному аспіранту на його особисту електронну адресу. Анкетування, результати якого представлені у цьому звіті, проведено протягом 07-13 березня 2023 року. У ньому взяли участь 11 респондентів, які навчаються в аспірантурі за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» у 2023 році, а отже, здатні дати об'єктивні відповіді на поставлені питання.

Організатори не ставили за мету деталізувати думку аспірантів стосовно окремих аспектів організації виконання освітньо-наукової програми за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», оскільки за невеликої кількості респондентів та індивідуалізації їх навчальних планів це могло вплинути на анонімність опитування.

Результати опитування оголошені й проаналізовані на засіданні вченої ради факультету землевпорядкування та туризму (протокол № 7 від 23.03.2023 року) та розміщені на сайті університету.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Форма анкети передбачала отримання інформації, що стосується оцінки аспірантами відповідності навчання в аспірантурі їх інтересам, ідентифікації основних проблем, з якими вони зіткнулися, оцінки виконання окремих компонентів освітньо-наукової програми, перспектив залучення до процесів академічної мобільності. Окрім відзначення запропонованих варіантів відповідей аспіранти мали змогу висловити свої міркування та побажання стосовно піднятих в анкеті питань у відкритій формі (дописів).

1. Наскільки навчання в аспірантурі Львівського національного університету природокористування відповідає Вашим очікуванням та інтересам?

Із 11 аспірантів за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», від яких отримані відповіді, 10 зазначили, що навчання в аспірантурі загалом відповідає їх очікуванням та інтересам, 1 респондент також надав позитивну оцінку, але вказав, що відчуває деякі проблеми. Варіанти, які вказували б на вищий рівень незадоволення навчанням в аспірантурі, відмічені не були.

Не зважаючи на схвальні висловлювання, все ж у відповідях на подальші питання аспіранти висловили думку про наявність певних проблем. Ідентифікації проблем з навчанням присвячено наступне питання анкети.

2. Відзначте основні проблеми, з якими Ви зіткнулися під час навчання в аспірантурі.

Основні проблеми, з якими зіткнулися аспіранти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» під час навчання в аспірантурі

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Частка респондентів у загальній сукупності, %
Значних проблем не відчуваю	7	63,6
Брак часу на навчання (поєднання навчання й зайнятості на роботі)	3	27,3
Необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або керівника	-	-
Брак базових знань, отриманих під час навчання на рівні бакалавра та магістра	-	-
Брак творчого натхнення	1	9,1
Труднощі в комунікації з науковим керівником, викладачами під час дистанційного навчання (слід уточнити які: технічні, організаційні чи суб'єктивні (психологічні?)	-	-
Труднощі з виконанням програми наукових досліджень	-	-

При відповіді на це питання респонденти мали змогу відзначити більш ніж один варіант відповіді, однак усі зійшлись на виборі лише однієї відповіді.

63,6 % респондентів (7 із 11) зазначили, що значних проблем під час навчання в аспірантурі не відчували. Лише троє відчували брак часу, оскільки їм доводилося поєднувати навчання з частковою зайнятістю на роботі. Один респондент, який вказав на проблему з браком часу на навчання, у відповіді на попереднє запитання зазначив, що відчуває деякі проблеми. Ще один аспірант скаржився на брак творчого натхнення, що цілком допустиме в умовах психологічного тиску воєнного часу.

Інші варіанти відповіді щодо проблем, які доводиться долати аспірантам під час навчання, відзначені не були. Це стосується, зокрема, варіантів стосовно необ'єктивного (упередженого) ставлення з боку окремих викладачів або наукового керівника, труднощів в комунікації з науковим керівником та викладачами під час дистанційного навчання, труднощів з виконання програми

наукових досліджень, браку базових знань, отриманих на рівні бакалавра чи магістра.

За наявності труднощів з виконанням програми наукових досліджень конкретизуйте їх характер:

Хоча жоден із респондентів не вказав, що відчуває труднощі з виконанням програми наукових досліджень, окремі все ж зазначили, що зовсім відповідних проблем оминати їм не вдалося. Ймовірно, аспіранти не вважали ці труднощі надто серйозними, однак відзначили наступні варіанти відповідей.

Труднощі з виконанням програми наукових досліджень, з якими зіткнулися аспіранти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Частка респондентів у загальній сукупності, %
Труднощі з доступом до наукової літератури (мовні чи технічні?)	1	9,1
Труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел (мовні чи технічні?)	2	18,2
Недостатній рівень матеріально-технічної бази для проведення дослідів, експериментів, розрахунків	-	-

Із 11 респондентів 2 зазначили, що відчувають певні труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел. У дописах відзначено, у чому саме полягали ці труднощі. Аспіранти акцентують на тому, що важко отримати статистичну інформацію чи актуальні дані з державних структур, необхідні для виконання дослідження. Існує проблема у системі накопичення первинних даних, їх розподілі відповідно до теми дисертації.

Один аспірант відзначив певні труднощі з доступом до наукової літератури. У дописі вказано, що дуже мало публікацій дотичних до теми дисертаційної роботи.

3. Як Ви оцінюєте співпрацю з наступними суб'єктами та структурами, підтримку з їх боку

Важливою для успішного освітньо-наукового процесу є комунікація аспіранта з усіма залученими суб'єктами та структурними одиницями. Всебічна

підтримка з їхнього боку є запорукою успішного навчання та виконання наукової програми здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти.

Результати опитування (кількість відповідей / %)

Суб'єкт, структура	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Для мене це не принципово (не контактую)
Науковий керівник	10 / 90,9	1 / 9,1	-	-	-
Кафедра, на якій виконуєте дисертаційну роботу	10 / 90,9	1 / 9,1	-	-	-
Відділ аспірантури і докторантури	10 / 90,9	1 / 9,1	-	-	-

Усі респонденти відзначили свою задоволеність співпрацею з науковим керівником, з кафедрою, на якій виконують дисертаційну роботу, а також – комунікацією з відділом аспірантури та докторантури, призначення якого – здійснювати інформаційний супровід аспіранта впродовж всього періоду навчання.

Зазначте пропозиції щодо удосконалення співпраці з суб'єктами та структурами, контакти з якими для Вас важливі

Аспіранти мали можливість розкрити свої міркування стосовно покращання комунікації з окремими суб'єктами.

Респонденти схвально відгукнулись, озвучивши міркування як «все загалом добре», «співпрацею задоволений».

Отримали схвальний розгорнений допис, в якому високо оцінено співпрацю, сказано, що керівник та кафедра допомагають у всіх питаннях щодо дисертаційної роботи, а відділ аспірантури надає вчасно та коректно інформацію.

Також надійшла пропозиція про навчання в дистанційному форматі.

4. Зазначте, якою мірою Ви задоволені змістом та рівнем викладання наступних блоків дисциплін

Результати опитування (кількість відповідей / %)

Блок дисциплін	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Важко відповісти (не всі дисципліни вивчали)
Загальної підготовки (філософія, наукова іноземна мова, психологія і педагогіка вищої школи)	9 / 81,8	2 / 18,2	-	-	-
Дисципліни професійної підготовки (без вибіркових)	10 / 90,9	1 / 9,1	-	-	-

Аспіранти дали доволі високу оцінку змісту та рівню викладання обов'язкових дисциплін (як загальної, так і професійної підготовки). Відповіді усіх респондентів охоплювали варіанти «Цілком задоволений» та «Загалом задоволений», що відображають схвальну думку.

Детальнішу інформацію можна почерпнути з дописів у відповідь на запитання:

Зазначте Ваші зауваження чи пропозиції щодо викладання окремих дисциплін, про які йдеться у п. 4 анкети

Переважає більшість респондентів не зазначила конкретних зауважень чи пропозицій, вказавши, що зауважень немає, дисципліни викладаються на належному рівні тощо.

Однак були дописи, в яких чітко висловлюються пропозиції щодо розширення навчального матеріалу шляхом включення інформації про міжнародний досвід. При викладанні дисциплін необхідно акцентувати увагу на конкретних прикладах, ситуаційних завданнях.

5. Чи задоволені Ви переліком запропонованих вибіркового дисциплін та організацією їх вибору?

Респонденти дали високу оцінку переліку запропонованих їм вибіркового дисциплін та організації їх вибору, оскільки усі 100 % опитаних відзначили варіант відповіді «Загалом задоволений (-а)». На момент опитування усі аспіранти вже визначилися з переліком цих дисциплін, а аспіранти 3-4 х курсів – їх уже вивчали.

Аспіранти мали можливість сформулювати певні зауваження чи пропозиції стосовно вибіркового дисциплін:

Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення переліку вибіркового дисциплін та організації їх вибору

У дописах до цього пункту анкети аспірант виявились стриманими, не зазначили конкретних зауважень чи пропозицій, написавши, що все влаштовує, зауважень немає тощо. Є розширений схвальний допис: «Вибіркові дисципліни повністю підходять до теми моєї роботи, чим я дуже задоволений». Ще один респондент пропонує ввести в перелік дисципліну, яка б дозволила здобути навички правильного написання наукових статей.

6. Як Ви оцінюєте можливості власного долучення до міжнародної академічної спільноти, у тому числі участь у програмах міжнародної академічної мобільності для аспірантів?

Створення можливостей долучення здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної академічної спільноти виступає важливим елементом організації навчання в аспірантурі. Розуміючи важливість відповідних контактів для набуття низки компетентностей, передбачених освітньо-науковою програмою, аспіранти все ж досить стримані в оцінці перспектив їх практичної реалізації. Тому 7 респондентів (64 % з числа опитаних) зазначили, що хочуть взяти участь у відповідних контактах і програмах (до яких відноситься й участь у програмах міжнародної академічної мобільності), але сумніваються у своїх можливостях. Четверо респондентів зазначили, що вже брали участь у таких контактах або запланували їх.

7. Чи розумієте Ви зміст поняття «академічна доброчесність»?

Однією з умов формування доброчесного академічного середовища є розуміння усіма учасниками освітнього процесу необхідності дотримання принципів академічної доброчесності. Академічна доброчесність стає невід'ємною частиною освітньо-наукового процесу, а її порушення – загрозою для кожного здобувача вищої освіти та науково-педагогічного працівника.

Результати опитування про рівень обізнаності аспірантів із проблематикою академічної доброчесності свідчать, що усі респонденти свідомі щодо правил академічної доброчесності, академічної етики та розуміють цінності навчання та наукових здобутків. 100 % респондентів вказали на відповідь «Вважаю, що так».

8. Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі загалом (у доповнення до наведених вище пропозицій)

На завершення анкети респондентам надали можливість висловити додаткові міркування щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі, сформулювавши відповідний допис.

Поряд з репліками «Пропозицій немає», «Все влаштовує», «Організація навчання мене задовольняє, зауваження та пропозиції відсутні» отримано один допис. Респондент пропонує залучати для проведення занять провідних науковців інших установ, які за своїми плечами мають багато практичних навиків.

ВИСНОВКИ

В опитуванні взяли участь усі 11 респондентів, яким були надіслані анкети, що свідчить про розуміння здобувачами ступеня доктора філософії їх ролі в удосконаленні організації навчання в аспірантурі, відповідальність у цьому плані. За змістом окремих дописів складно чітко ідентифікувати позицію респондента, однак такі огріхи (кількість їх незначна) загалом типові для соціологічних опитувань. Результати опитування дали змогу встановити оцінку респондентами (особами, які навчаються в аспірантурі у 2023 році) якості та організації навчання в аспірантурі за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій».

Усі респонденти загалом позитивно оцінили відповідність навчання в аспірантурі їх очікуванням та інтересам. Один аспірант також надав позитивну оцінку, але вказав, що відчуває деякі проблеми, зокрема пов'язані з браком часу, оскільки йому доводиться поєднувати навчання з частковою зайнятістю на роботі. Варіанти, які вказували б на вищий рівень незадоволення навчанням в аспірантурі, відмічені не були. Ще один аспірант скаржився на брак творчого натхнення, що цілком допустиме в умовах психологічного тиску воєнного часу.

Жоден з опитуваних не вказав, що відчував необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або наукового керівника, труднощі в комунікації з науковим керівником та викладачами під час дистанційного навчання, труднощі з виконання програми наукових досліджень, брак базових знань, отриманих на рівні бакалавра чи магістра. Це можна розглядати як результат належної організації навчального процесу на відповідному рівні вищої освіти.

Рецензенти відзначили певні труднощі з виконанням програм наукових досліджень. Вони стосуються проблем з отриманням інформації із зовнішніх джерел: важко отримати статистичну інформацію чи дані з державних структур, необхідні для виконання дослідження, є проблема у системі накопичення первинних даних, їх розподілі відповідно до теми дисертації. Є певні труднощі з доступом до наукової літератури – публікацій дотичних до теми дисертаційної роботи, що пов'язано з новизною теми дисертаційного дослідження. Вирішення цих проблем доцільно пов'язувати з удосконаленням методики виконання аспірантами їх досліджень. Практика свідчить, що повне вирішення цих проблем неможливе, а завдання їх мінімізації доцільно покласти на наукових керівників.

Усі респонденти відзначили свою задоволеність співпрацею з науковим керівником, з кафедрою, на якій виконують дисертаційну роботу, а також – комунікацією з відділом аспірантури та докторантури.

Результати опитування засвідчили позитивну оцінку респондентами змісту та рівня викладання дисциплін обов'язкового вибору. Аспіранти пропонують розширювати навчальний матеріал шляхом включення інформації про міжнародний досвід, при викладанні дисциплін необхідно акцентувати увагу на конкретних прикладах, ситуаційних завданнях. Високою є оцінка респондентами переліку запропонованих вибіркових дисциплін та організації їх вибору. Є пропозиція від аспірантів ввести в перелік дисципліну, яка б дозволила здобути навички правильного написання наукових статей.

Варто зазначити про належний рівень обізнаності аспірантів із проблематикою академічної доброчесності: усі здобувачі ступеня доктора філософії за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» свідомі щодо правил академічної доброчесності, академічної етики та розуміють цінності навчання та наукових здобутків.

Результати опитування підводять до висновку про необхідність удосконалення діяльності щодо створення можливостей для долучення здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної академічної спільноти, їх участі у програмах академічної мобільності. Важливим моментом є вчасне інформування здобувачів вищої освіти про важливість та перспективи участі в програмах академічної мобільності.

Загалом, аспіранти схвально відгукуються про організацію та зміст навчання в аспірантурі Львівського національного університету природокористування. Серед пропозицій з боку аспірантів щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі вказано про необхідність залучення для проведення занять провідних науковців інших установ, які за своїми плечами мають багато практичних навичок.

Оприлюднюючи цей звіт на сайті університету, його виконавці будуть вдячні за пропозиції щодо удосконалення змісту анкети та процедури опитування. Просимо направляти такі пропозиції у відділ аспірантури та докторантури Львівського національного університету природокористування.

АНКЕТА

Шановний аспіранте (аспірантко)!

Львівський національний університет природокористування просить Вас надати оцінку рівню та організації навчання в аспірантурі ЛНУП, допомогти нам з'ясувати проблеми у цій сфері.

Опитування анонімне! Його результати будуть представлені в узагальнюючому вигляді та використані для удосконалення освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, організації навчання в аспірантурі.

1. Наскільки навчання в аспірантурі Львівського національного університету природокористування відповідає Вашим очікуванням та інтересам?

- загалом відповідає
- відповідає, але відчуваю деякі проблеми
- важко відповісти
- відповідає лише частково
- я розчарований (-а)

2. Відзначте основні проблеми, з якими Ви зіткнулися під час навчання в аспірантурі

- значних проблем не відчуваю
- брак часу на навчання (поєднання навчання й зайнятості на роботі)
- необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або керівника
- брак базових знань, отриманих під час навчання на рівні бакалавра та магістра
- брак творчого натхнення
- труднощі в комунікації з науковим керівником, викладачами під час дистанційного навчання (слід уточнити які: технічні, організаційні чи суб'єктивні (психологічні?).
- труднощі з виконанням програми наукових досліджень

За наявності труднощів з виконанням програми наукових досліджень конкретизуйте їх характер:

- труднощі з доступом до наукової літератури (мовні чи технічні?)
- труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел (мовні чи технічні?)
- недостатній рівень матеріально-технічної бази для проведення дослідів, експериментів, розрахунків

Уточніть зміст проблем (-и), з якими Ви зіткнулися:

3. Як Ви оцінюєте співпрацю з наступними суб'єктами та структурами, підтримку з їх боку

Суб'єкт, структура	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Для мене це не принципово (не контактую)
Науковий керівник					
Кафедра, на якій виконуєте дисертаційну роботу					
Відділ аспірантури і докторантури					

Зазначте пропозиції щодо удосконалення співпраці з суб'єктами та структурами, контакти з якими для Вас важливі

---

4. Зазначте, якою мірою Ви задоволені змістом та рівнем викладання наступних блоків дисциплін:

Блок дисциплін	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Важко відповісти (не всі дисципліни вивчали)
Загальної підготовки (філософія, наукова іноземна мова, психологія і педагогіка вищої школи)					
Дисципліни професійної підготовки (без вибіркового)					

Зазначте Ваші зауваження чи пропозиції щодо викладання окремих дисциплін, про які йдеться у п. 4 анкети

---

5. Чи задоволені Ви переліком запропонованих вибіркового дисциплін та організацією їх вибору?

- загалом задоволений (-а)
- в основному задоволений (-а), але доцільні певні покращання
- не задоволений (-а)
- важко відповісти

Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення переліку вибіркового дисциплін та організації їх вибору

---

6. Як Ви оцінюєте можливості (наявні чи у перспективі) власного долучення до міжнародної академічної спільноти, у тому числі участь у програмах міжнародної академічної мобільності для аспірантів?

- вже брав (-ла) участь у таких контактах або запланував (-ла) їх
- хочу взяти участь, але сумніваюся у своїх (яких: фінансових, мовних чи сімейних) можливостях
- мене це не цікавить
- мені про це нічого не відомо

7. Чи розумієте Ви зміст поняття «академічна доброчесність»?

- вважаю, що так
- частково (важко відповісти)
- ні

8. Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі загалом (у доповнення до наведених вище пропозицій)

Щиро дякуємо за надані відповіді!